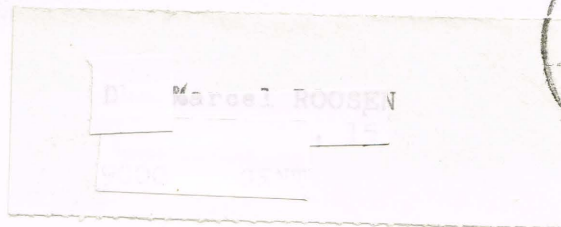

GHENDTSCHÉ-TYDINGHEN

maandblad van de heemkundige kring "gent,"

JAARGANG I, nummer 4

April 1972

verantwoordelijke uitgever:
A. VAN DEN KERKHOVE
Rabotstraat, 10
9000 GENT

inhoud

(elke auteur is alleen
verantwoordelijk voor
zijn bijdragen)

- Werkvergadering	blz. 49
- Onze illustratie	49
- De helft van eenen kooren- windmolen te koop	50
- De Stoevere's	51
- Vraag en Antwoord	55
- Varia...Echò's...Reacties	56
- Bibliografische sprokkelingen	59
- Gent in de spiegel van de dag- bladen vroeger...en nu	61
- Bibliotheek en archief	65
- De toekomst van de stad Gent	66
- Provinciale Prijs voor Heem -kunde	67
- Ledenlijst	68

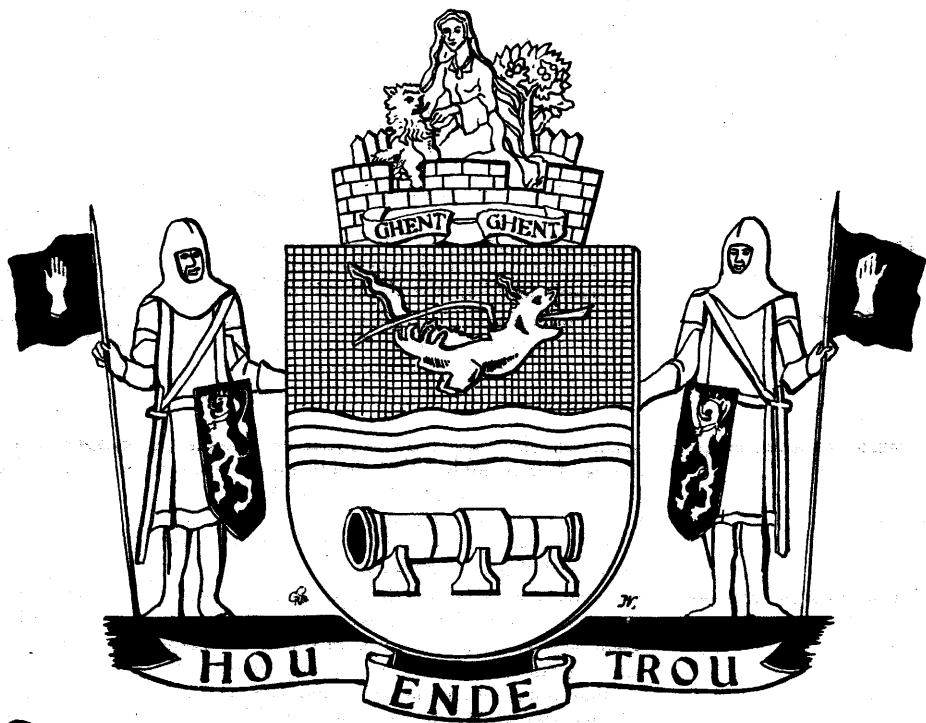
sparen bij het

GEMEENTEKREDIET

zeker en vast!

- DEPOSITOBOEKJES
- KASBONS
- KAPITALISATIEBONS
10.000 fr. worden 24.000 fr.
in 12 jaar.

Dit is het Volksblazoen van Gent

HET GENTSE VOLKSBLAZOEN

BESCHRIJVING

Het Gentse Volksblazoen is samengesteld uit de verschillende Gentse symbolen, alle in één complex bijeengebracht en heraldisch uitgewerkt.

Het blazoen zelf heeft de vorm van het laat-gothische, het zogenaamde Vlaamse schild, dat onderaan cirkelvormig afgerond is.

Het schild is doorsneden. Ten hoofde : op veld van sabel, een draak van goud, getongd van sinopel en niet geklauwd. Ten punte : op zilver, een bombarde van keel op affuiten van hout. In 't midden : drie golvende fazen : azuur, goud en azuur. Boven het schild, een stedelijke muurkroon, waaruit, als helmteken, de Maagd van Gent met de Gentse leeuw in haar tuin, oprijst.

Wapenkreet : "Ghent! Ghent!", op een lint boven 't blazoen.

Leuze of devies : "Hou ende Trou", op een lint onder 't blazoen.

Schildhouders : Twee stenen mannen van 't Belfort in 't grijs, dragend in de buitenwaartse hand een standaard met een zilveren want op zwart veld en aan de gordel, ter andere handzijde, een schild van sabel met klimmende leeuw van zilver, hebbend een halsband met aanhangend kruis en een kroon, dit alles van goud.

BETEKENIS EN VERANTWOORDING

Draak	De Draak werd in de 14e eeuw op bestelling van het Gentse Magistraat vervaardigd en in 1371 als windvaan op de spits van het Belfort gehesen. Het is het waarmerk der Gentse stede. Symbool van wijze waakzaamheid.
Bombarde	Het "Groot Kanon" van Gent wordt reeds ten tijde van Filips van Artevelde in 1383 vermeld. Genoemd "Dulle Griet" of ook nog "Rode Duivel", daar het met rode menie werd bestreken. Symbool van moed en durf. Deze twee wapentekens samen verzinnebeelden de burgerlijke en militaire deugden van het Gentse volk.
Fazen van azuur en goud	verzinnebeelden de "Stad van Leie en Schelde", zoals Gent wordt genoemd. De blauwe faas is dubbel: de Schelde, de voornaamste rivier. De enkele gouden faas: de Leie, de zogenaamde "Golden river". De kleuren blauw en geel zijn terzelfdertijd de kleuren van het oude Graafschap Vlaanderen, zoals de velden der twee kwartieren, wit en zwart, de kleuren zijn van Gent. Zo wordt verzinnebeeld: Gent, de hoofdstad der Vlaanderen.
Muurkroon en helmteken	De stadskroon was vanzelfsprekend. Haar gekanteelde muren roepen die van 's Cravensteen op: Gent, de grafelijke stad. Uit die muurkroon rijst de Maagd van Gent, gezeten in haar omtuind prieel, met de Gentse leeuw rustend op haar schoot. Zij is gekleed in 't wit met zwarte mantel, de kleuren van Gent. Deze voorstelling, immer en opnieuw aangewend, stamt uit het allegorisch gedicht "Die Maghet van Gent" in 1381 door de Gentse dichter Boudijn van der Luere geschreven.
Wapenkreet	"Ghent! Ghent!". Het is onder deze kreet dat de Gentenaren gestreden hebben op het Beverhoutsveld in 1383.
Leuze	"Hou ende Trou". De traditionele stadsleuze van Gent, luidend in het Latijn: "Fides et Amor".
Schildhouders	Het zijn de stenen mannen van 't Belfort, voorstellende krijgers uit het Gentse gemeenteleger der 14e eeuw. Zij werden in 1338 op de vier hoeken van het Belfort gehesen. Eén der oorspronkelijke beelden blijft nog bewaard in het Museum voor Stenen Voorwerpen der St.-Baalsabdij. Zij dragen elk aan de gordel een schild met het huidige wapen van Gent, een leeuw van zilver op veld van sabel, getongd van keel en gewapend van goud, met halsband, aanhangend kruis en kroon van goud, en zij omknellen elk een standaard met het destijds gebruikt sprekend wapen: een zilveren want (Ganda, Gandavum, Gand) op veld van sabel.

ENDE DAT IS GENT, HONDERD PROCENT !!

Jos. VERMEULEN.

=====

" OP ZONDAG 23 APRIL 1972 OM 10.30 U. IN DE BOVENZAAL VAN HET
 " " DAMBERD ", KOORNMARKT, WERK- EN CONTACTVERGADERING.
 " DITJES EN DATJES...ACTUELE GENTSE PROBLEMEN...GELEGENHEID
 " VOOR DE LEDEN OM EENS NADER MET ELKAAR KENNIS TE MAKEN.
 " Gratis toegang. Alle belangstellenden zijn hartelijk welkom !
 " =====

Voor de verzamelaars van prentkaarten :

De " Nationale Verzamelaarsvereniging " v.z.w., Het Vlindertje,
 organiseert te Gent :

PRENTKAARTEN RUILBEURS

in de ruime en prachtige feestzaal van de ST.-PAULUSKRING, Pa-
 tijntjesstraat Gent. - 600 m. van het St.- Pietersstation, op :

ZATERDAG 29 APRIL van 14 uur tot 19 uur.

ZONDAG 30 APRIL van 9 uur tot 19 uur.

GEEN TOEGANGSGELD - GEEN HURGELD VOOR STANDS.
 ook andere objecten zijn toegelaten.

ONZE ILLUSTRATIE : HET VOLKSBLAZOEN VAN GENT .

+++++

We bieden onze lezers ditmaal een dubbelzijdige verkleinde
 reproductie van een gekleurde prent.

Jaren geleden werd deze prent (afm. 360 x 270 mm.) gedrukt
 als oefening in de Stedelijke Technische Scholen van Gent.
 De illustratie is niet genaamtekend maar draagt de initialen
 H.V. van leraar Herman Verbaere.
 De tekst is van de hand van wijlen oud-schepen Meester Jns.
 Vermeulen.

Om een goede reproductie te kunnen maken van het gekleurd
 blazoen, heeft medelid Gustave Rouquart een nieuwe tekening
 bezorgd.

Op de vergadering van zondag 23 APRIL dezer zullen onze leden
 zich de illustratie en tekst, gedrukt op licht karton, kunnen
 aanschaffen. Het blazoen wordt op die extradruk op zijn ori-
 ginele afmetingen gereproduceerd.

G.H.

"De helft van eenen Koorn-wind-Molen te koop en "

Op de oude plans van Gent ziet men in de omgeving van de stad een groot aantal windmolens. In het werk van Guicciardini "Beschryvinge van alle de Nederlanden" (1612) lezen we over Gent :

"Dese stadt is onvermidts hare ghelegentheydt seer sterck ende schoon, een van de grootste steden in Europe met seer schoone voorborchten ende voorsteden : soo dattet by Milanen vergeleeken wordt. Hier worden ghetelt ses voorneemste watermeulens ende meer dan hondert windtmeulens met veel andre meulekens eensdeels van menschen eensdeels van peerden ghedraeyt."

Naar het werk van M. Heins "Gand. Sa vie et ses Institutions" dl.III, onderscheidt men de molens naar de beweegkracht in : "watermeulen, wintmeulen, handmeulen en rosmeulen", naar het gebruik spreekt men van "kooremeulen, stampmeulen en slagmeulen." De molens werden gebruikt voor het malen van graan, het persen van olie, het malen van schors, het raspen bij de papierbereiding. De bekendste watermolen was wel de "gemeentemolen" de Braemgaten, die diende tot regeling van het verval op de Boven-Schelde. De Atlas Goetghebuer bevat een mooie aquarel van de watermolen aan de Braemgaten.

In het begin van de 19de eeuw waren in de omgeving van Gent nog een groot aantal molens in bedrijf. De Gazette van Gend van 25 augustus 1826 bevat de volgende aankondiging : "By Jan Staelens, mulder, in het Spanniaerds-kasteel 29 te Gend, zyn te bekomen alle soorten van molensteen, aen allercivielsten pryze, als zeventienders, zestienders, vijftienders en veertienders. volle dikte, en juffers, directelyk uyt de putten alhier aengebragt, en in vele jaeren weynig zoo schoon gezien". En nu wat de titel van ons stukje betreft : de Gazette van 29 juli 1824 vermeldt "Met twee ziddagen, dies den eersten voor den instel zal vrydag 6 augusti 1824 en den tweeden voor het verblyf vrydag 20 der zelve maend, t'elkens om vier uren naer de middag, in d'herberge de Chasse-royale, buyten de brugsche poorte der stad Gent, zal men publiquelyk verkoopen : de helft van eenen Koorn-wind-Molen genaemd de Paepinne met den berg, op- en aftrede, en de helft van alle de staende, draeyende en roerende werken gestaen en gelegen buyten de brugsche poorte der stad Gent, op Roygem, paelende oost, zuyd en noord Francies de Smet, en west d'heer Huyttens. Conditien van verkooping : notaris Billiet, op de lieve, 2, te Gend".

In de eerste helft van de 19de eeuw zullen de molens snel verdwijnen. Zo onteigent de stad in 1828 vier windmolens: een "op de Coupure nevens de katoenspinnery de Ruyck om ter zelve plaetse

eene schoone straet aen te leggen " en drie molens " op de dampoortsche veste en aen de muydepoort tegen behoorlyke schaede-vergoeding, vermits de zelve in het bestek vallen van den grond, welke dienen moet tot het maeken van den nieuwen kom." Hier wordt bedoeld het graven van het handelsdok om het nieuw kanaal van Gent-Terneuzen te verbinden met de Schelde.

M.S.

DE STOEVERE'S : EEN GENTSE KUNSTENAARSFAMILIE

=====

In het Herfsttij der Middeleeuwen waren te Gent enkele schildersgenieën werkzaam waarvan werk bewaard bleef, de gebroeders Jan en Hubrecht Van Eyck en Hugo Van der Goes.

Daarnaast waren er evenwel talrijke andere meesters werkzaam die, hoewel ze door hun stadsgenoten hoog gewaardeerd werden, in de loop der eeuwen totaal in de vergetelheid geraakten. De reden hiervoor is duidelijk, praktisch geen enkel werk van deze schilders is bewaard gebleven. Toch werden zij, dank zij de archivalische bedrijvigheid van een aantal Gentse historici in de 19de eeuw herontdekt. In onderhavige bijdrage hebben we getracht de bedrijvigheid van enkele van deze schilders, namelijk deze die behoren tot het schildersgeslacht De Stoevere, na te gaan.

De Gentse schildersfamilie De Stoevere kan reeds vóór 1383 in de dokumenten worden aangewezen en kan gevolgd worden tot in de 16de eeuw. De naam van de familie wordt in de dokumenten op verschillende wijzen geschreven : De Stovere, De Stovre, d'Estouvre, De Stoevere. In zijn werk, *Recherches sur les peintres gantois du XIVe et XVe siècles*, heeft E. De Busscher een lijst gepubliceerd van 18 Gentse poorters die meesters waren in de nering van de schilders en die de naam De Stoevere droegen. De eerste van deze meester is Jan De Stoevere (De Busscher spreekt van De Scoenere) vermeldt in 1394, de laatste is Rogier De Stoevere die meester was in 1474.

Van der Haeghen heeft in zijn "*Mémoires sur les documents faux relatifs aux peintres, sculpteurs en graveurs flamands*" deze lijst aan een kritisch onderzoek onderworpen. Hij kwam tot het besluit dat E. De Busscher in feite 18 fiktieve namen opgenomen had. We hebben derhalve een aantal gegevens die enkel in het werk van De Busscher voorkomen maar in geen andere bronnen rechtvaardiging of steun vinden verworpen.

1. Wouter De Stoevere

Wouter De Stoevere is het eerste lid van deze weleer befaamde schildersfamilie. Wat we over hem in de dokumenten vernemen is schaars. In 1369 maakte hij zich samen met zijn zonen, Jacob en Gheeraert, schuldig aan de schaking van een vrouw. Hij werd dan ook prompt door de schepenen veroordeeld om de benadeelde een huwelijksgift van 100 ponden groten te verzekeren (1). Op de Hoogpoort bezat hij een huis. Het jaarregister van 1382-83 bevat een akte, evenwel gedateerd 24 maart 1375, die luidt als volgt " Wouter De Stoevere...verkoopt...een half huus up d'Hoeghe poert tusschen Pietren van Beerevelt, die dander heel(f)t der vorseiden huuse toebehoort (2). De hier vermelde Pietren Van Beerevelt is de Gentse schilder Pieter-Poele of Pieter-Pauwel Beervelde Over **het werk** van Wouter De Stoevere konden we niets achterhalen.

2. Jacob De Stoevere

Ook omtrent deze zoon van Wouter De Stoevere vernemen we weinig in de dokumenten. In het jaar 1382-83 ging Jacob als bannierdrager van de Gentse schutters mee op tocht naar Laarne waar het oude slot werd in brand gestoken (3). In 1378 en in 1383 werkte hij aan de decoratie van het Gentse schepenhuis (4). Op 26 februari 1399 neemt hij een leerknapp Geenkin Boudin Waut'sone op. (5). Blijkbaar bezat hij dus een atelier waarin leerlingen werden opgeleid. In de jaren 1400-1401 wordt hij door de St.-Pietersabdij betaald om " de voute(gewelf) onder den turre(toren) te stoferene van scilderie " (6).

3. Gheeraert De Stoevere

Zoon van Wouter en broeder van Jacob De Stoevere. Hij huwde met Lisbette Willayes (overleden 1402) bij wie hij een zoon, Jan en twee dochters had. In het jaar 1412-13 was hij deken van het schildersgild. Hij schijnt een aanzienlijk en financieel welstellend man te zijn geweest die verschillende huizen in de stad bezat. Deze Gheeraert De Stoevere, die overleed in 1419, is tevens de stichter van het Stoevers Godshuis, gelegen naast het huis " Portugal " bij de Hoogpoort. Dit godshuis bleef anderhalve eeuw bestaan.

4. Roelant De Stoevere

Hij was de neef van Gheeraert De Stoevere. In 1416 was hij bedrijvig bij het maken van de versieringen naar aanleiding van de jaarlijkse bedevaart naar Doornik. Zo maakte hij o.a. de "cappe" d.i. het baldakijn van het mirakuleuze O.-L.-Vrouwbeeld van

Doornik (7).

5. Saladyn De Stoevere

Hij was een neef van Roelant en Gheeraert De Stoevere. Zonder bewijs noemen A. Von Wurzbach en A. Siret (8) hem een leerling van de gebroeders Van Eyck. In feite weten we over hem weinig. Een kontrakt van 1434 afgesloten voor de schepenen bewijst zijn bedrijvigheid als schilder. Het kontrakt betreft een aantal schilderijen die Willem de Busoen wil plaatsen in zijn kapel in de kerk van de Minderbroeders. Het kontrakt is één van de merkwaardigste die we bezitten daar het een nauwkeurige beschrijving geeft van het werk dat Saladyn De Stoevere diende uit te voeren en omdat het tevens aanwijzingen geeft betreffende de te gebruiken kleuren. Uit het kontrakt blijkt ook dat Saladyn met helpers werkt. Wellicht was hij dus een niet onbelangrijk meester(9).

Het werk werd in 1578 verwoest door de beeldstormers. Pater Bernardus De Jonghe beschrijft in zijn Gendtsche Kronyke (dl. II, blz.25) deze verwoesting als volgt : " Den 22 meye 1578 zag men in de kerke van Frère-Mineurs omtrent den Predikstoel branden een groot vier van Beelden, Schilderyen en autaer-cieraten ".

Welk was nu dat werk ? In de originele tekst staat : " Willem de Busoen zijnen autaer tafele, metten dueren vanden almorre onder de westveinsters in zijn capelle ten frere minnueren, metten beelde van sente Willemmen dat boven der vorseider tafele staen sal."

Zonder twijfel ging het dus om een gebeeldhouwd retabel met geschilderde luiken. Het in hout gesneden centrale gedeelte stelde de Kalvarieberg voor met Jezus aan het kruis, links en rechts de H. Johannes de Evangelist en O.-L.-Vrouw, in de lucht de zon en de maan en engelen met wapenschilden. Bovendien de beelden van de H. Jacob en de H. Katharina, de schenker en zijn echtgenote en hun zoon. Dit reliëf moest door Saladyn gepolychromeerd worden. De schilders in die tijd achtten zich niet te min dergelijk werk, dat trouwens paste in het kader van hun ambacht, uit te voeren. De tekst van het kontrakt geeft nauwkeurig de kleuren aan die voor elk personage moeten gebruikt worden, bv. God and cruse, met goeder lijfverwen ghelijc eenen doeden (Jezus aan het kruis, voorgesteld als een dode met vleeskleuren).

De luiken van het retabel waren, als trouwens dikwijls het geval is, schilderijen. Het ene luik ~~verbeeldde~~ de Geboorte van Maria het andere haar overlijden, uit te voeren in " fijner olyverwen". Op de keerzijde van de luiken moesten vier beelden (zonder twijfel heiligen) geschilderd worden in "witten en de zwarten"(grisaille) elk voorgesteld in een nis.

Ook het beeld van de H. Willem, dat boven op het retabel stond, moest gepolychromeerd worden.

Tenslotte diende Saladyn de "almorre" (kast) geplaatst onder de westvensters van de kapel van de opdrachtgever met taferelen

te beschilderen, namelijk op de deuren aan de binnenkant vier taferelen op goudbruine fond : Jezus in de Hof van Olijven, de Geseling van Jezus, de Afdoening van Jezus van het kruis en de Verrijzenis van Jezus. Op de buitenzijde van de deuren één voorstelling, met name de Verkondiging van de engel Gabriël aan Maria uit te voeren in grisaille.

Het kontrakt bepaalt verder dat Saladyn en zijn helpers van Willem De Busoen "mont cost" zullen ontvangen en dat na de voltooiing van het werk het door het ambacht zal moeten gekeurd worden.

Tenslotte spreekt het kontrakt nog over een ander werk dat Saladyn voor De Buscoen moet uitvoeren nl. een "Crucifix met vier beelden" geschilderd op lijnwaad met olieverf.

Het dokument dat dagtekent van de tijd toen het " Lam Gods " werd voltooid is bijzonder interessant omdat het een van de weinig bewaarde kontrakten tussen opdrachtgever en kunstenaar is. Bijzonder kenmerkend is het feit dat Saladyn De Stoevere alleen als uitvoerder, als ambachtsman wordt aangezien. Wat moet voorgesteld worden en hoe het moet uitgebeeld worden bepaalt de opdrachtgever. Het niet op de voorgrond treden van de kunstenaar als scheppend individu is typisch voor de Middeleeuwen en verandert pas met de Renaissance. Vanaf de 16de eeuw gaan de ambachtslui stilaan meer en meer artiesten worden, op de voorgrond treden als creatieve persoonlijkheden die zich van hun kunnen bewust zijn.

Saladyn De Stoevere vinden we in 1454 nog terug in de rekeningen van het fameuze " banquet du faisan " te Rijsel gehouden door de hertog van Bourgondië. In 1468 vinden we hem opnieuw aan het werk, samen met Lieven De Stoevere, Daneël de Rycke en Hugo Van der Goes, te Brugge voor de versieringswerken die uitgevoerd werden naar aanleiding van het huwelijk van Karel de Stoute, hertog van Bourgondië, met Margareta van York(10). Na 1468 vonden we Saladyn De Stoevere niet meer vermeld.

(vervolgt)

K. Vandenbussche

Noten :

-
- (1) F. DE POTTER, Gent van den oudsten tijd tot heden, dl.V. blz. 520
 - (2) Gent, Stadsarchief, Jaerboek van de Keure, 1382-83, f° 26 v°
 - (3) F. DE POTTER, o.c., blz. 520
 - (4) THIEME-BECKER, Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart, dl. 32, blz. 97, Leipzig, 1938.
 - (5) Gent, Stadsarchief, Acten en Contracten van de Keure, 1398-1399, f° 43 v°.

- (6) Gent, Rijksarchief, St.Pieters, n° 2287, Rekeningen van St.-Pietersabdij, St.-Baafsdag 1400- idem 1401, f° 23 v°.
- (7) Gent, stadsarchief, Stadsrekeningen, 1416-1417, f° 147-148.
- (8) A.VON WURZBACH, Niederländisches Künstler Lexicon, Wenen-Leipzig, 1910, dl. II, blz. 597 ; A. SIRET, Dictionnaire historique des peintres de toutes les écoles depuis les temps les plus reculées jusqu'à nos jours, Brussel, 1848, blz. 6.
- (9) Gent, Stadsarchief, Jaarboek van de Schepenen van de Keure, 1434-1435, f° 22 v°.
- (10) Hulin DE LOO in BIOGRAPHIE NATIONALE, vol. 24, Brussel 1926-29, kol. 76-84.

V R A A G E N A N T W O O R D

=====

Vraag nr. 10 van Dhr. G. Dieperinck, Gent

De benaming voor " De Lintworm " aan de Koornlei luidt in het Duits " zum Drache ", wellicht naar de gevelsteen op het huis die inderdaad een draak voorstelt. We menen te weten dat in Oud-Nederlands 'Lindeworm' draak betekent. Gaat de naam van het huis niet eerder terug op de gevelsteen dan op de lange bierwagens ?

Vraag nr. 11 van Lic. A. Van den Kerkhove, Gent

Daar ik van plan ben een artikel te plegen over " De iconografie van de Maagd van Gent " zou ik een ieder die over dit thema bibliografische gegevens kent of afbeeldingen, reliëfs of beeldhouwwerk voorkomend op Gentse gebouwen,... bijzonder dank weten voor verstrekte inlichtingen.

Vraag nr. 12 van Lic. J.P. Esther, Gent

Over het voormalig Tempelhof te Gent vond ik gegevens in het BULLETIN DES COMM. ROY. D'ART ET D'ARCHEOLOGIE, 3e jg. 1864, p. 416 en 4e jg. 1865, p. 67, in het werk van F. DE POTTER en in PALMARES, jg. 1965, nr. 2, pp. 15,18 en 20. Zijn er nog andere publicaties over het Tempelhof?

Antwoorden via het sekretariaat van de Heemkundige Kring " GENT ", Rabotstraat, 10 9000 Gent.

Nieuwe vragen overmaken aan het sekretariaat voor 1 mei 1972..

Hartelijk dank aan alle medewerkers !

Vraag nr. 13 van Dhr. A.G. Homblé, G.C.S.J., Gent

Van 1516 tot 1547 was er te Gent ter hoogte van de Zandberg een Latijnse School welke opgericht werd door een zekere Dr. Elooi van Hoecke welke te Parijs promoveerde tot meester in de wijsbegeerte en later priester werd. In 1544 werd hij opgevolgd als directeur van de school door zijn broer Pauwel van Hoecke, die stierf in 1547 en met hem was ook de Latijnse School opgedoekt. Deze school heeft enige beroemdheden gekend, waar onder meer : Carolus Clusius de vertaler van het kruidboek van Dodoens; Mgr. Janssens (Jansenius) de eerste bisschop van Gent; de geschiedkundige Marchantius en de letterkundigen Panhaes de Zouter, Joris Cassander en Joannes Laetens.

Naar het schijnt zijn er nog overblijfsels van de school te zien op de Zandberg en het huis waarin van Hoecke zijn school inrichtte werd toentertijd genaamd " De Cleene Roose ".

Graag vernamen wij meer gegevens over de school in het algemeen en gezien er tegenspraak is bij diverse auteurs over de juiste ligging, waarvan sommigen beweren "juist tegenover Sint Joris Hof " ware een situatie rechtzetting zeker welkom.

Vraag nr. 14 van Dhr. H. Collumbien, Sint-Amandsberg

In "Toerisme in Oost-Vlaanderen", jg. 1971, N° 6, blz.110-112 verscheen van Dhr. Johan Decavele, stadsarchivaris, het artikel : Het Ryhovesteen in de Onderstraat. Hij situeert dit steen rechtover het Serpentstraatje. Er schijnt wel enige verwarring te heersen betreffende de diverse stenen die in de Onderstraat gelegen waren. Sommigen beweren dat het Ryhovesteen een andere naam is van het Braemsteen, dat later de Blauwe Meisjesschool werd en nu het Laurent Instituut is. Wie kan wat klaarte brengen in de zaak en ons de juiste situatie geven van het Ryhovesteen, het Braem- of Serbraemsteen en het Wulfaert-Vilainsteen ?

Antwoord op vraag nr. 9 van Mejuf. Paula d'Haen over de kunstenaars

Van Biesbroeck.

Volgende leden antwoorden op de gestelde vragen geheel of gedeeltelijk : Z.E. Pater De Pue, Mejuf. J. De Poortere, Dhr. P. d'Alviella, Ch. Lammens, J. Van Waesberghe, G. Dieperinck, H. Collumbien, Lic. J.P. Esther en A. Van den Kerkhove. Het was niet mogelijk elk van deze antwoorden afzonderlijk te publiceren. We laten hierna de synthese ervan volgen. Aan allen onze oprechte dank voor de medewerking.

- a/ Julius Evarist Van Biesbroeck : genreschilder en portret- schilder. Geboren te Gent in 1848 (maand en dag ?), 1920 overleden te Bordighera in Italië (aldaar begraven ?). Leerling aan de Academie van zijn geboortestad, later professor aan dezelfde instelling. In het Museum voor Schone Kunsten te Gent een merkwaardig schilderij getiteld " Heureux ".
- b/ Julius Pierre Van Biesbroeck : schilder en beeldhouwer. Zoon van Julius Evarist. Geboren te Portici in Italië op 25/10/1873. Overleden te Gent op 27/1/1965. Waar hij begraven ligt werd niet meegedeeld.
- Hij is de schepper van o.a. volgende monumenten :
- Mastenplanters, getekend en gedateerd " J. Van Biesbroeck 1900"
 - Monument F. Laurent
 - Grafmonument E. Van Beveren (1903, kerkhof)
 - Monument E. Van Beveren (citadelpark)

Bibliografische gegevens :

- F. ARNAUDIES, Jules-Pierre Van Biesbroeck, peintre et sculpteur, Alger, Ed. Guillaumin, 1931, 22,5 x 19 cm, XXXI-66 blz., reprod. (inlichtingen over dit boek bij ons lid Antiquariaat Ch. Lamens, Lievestraat, 14 Gent)
- U.Thieme & F. Becker, Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler, dl. IV, Leipzig, 1910, blz. 15.
- Eug. De Seyn, Dictionnaire biographique des sciences, lettres et des arts en Belgique, dl. II, Brussel, 1936, blz. 990-991.

ECHO'S...REACTIES...VARIA

1. Prijs PRO CIVITATE uitgeloofd door het Gemeentekrediet van België. De prijs bestaat uit 20.000 F. in geld. Hij is in 1972 voorbehouden aan de auteurs die houder zijn van een diploma van licentiaat in de geschiedenis, in de filologie, in de kunstgeschiedenis en oudheidkunde of doctor in de wijsbegeerte en letteren.
Alle inlichtingen : PRO CIVITATE, Pachecolaan, 44 BRUSSEL.
2. Tentoonstelling, Kredietbank, Kouter, 175 Gent : BRITSE ZILVERSMEEDEKUNST van 20 april tot 1 mei 1972. Open op werkdagen van 9 tot 16 uur, op zondag van 10 tot 13 uur.
3. Op één der laatste gemeenteraadszittingen werd er beslist dat Gent parkeermeters zal krijgen. Men zou beginnen met een proef te doen op de Graslei. Uit latere berichten kon gelukkig opgemaakt worden dat er nog niets definitief beslist werd. De Graslei lijkt ons juist de plaats waar in geen geval parkeer-

-meters zouden mogen geplaatst worden. Het is al erg genoeg dat er auto's staan. Als er dan op zondagmorgen toevallig wat minder staan dan gewoonlijk en de Gentenaars en de toeristen nog eens de kans krijgen een foto te maken van onze prachtige gildehuizen, zouden er op het voorplan een serie parkeermeters prijken. Met de tijd moeten wij naar de enige aannemelijke oplossing: alle auto's weg van de Graslei, zoals op de Grote Markt te Brussel.

H.C.

4. Op 25 maart 1972 overleed te Gent Mevrouw Louise Vermast, weduwe van Victor Fris.
5. Op 28 maart 1892 werd de bekende Vlaamse fysioloog en Nobelprijswinnaar C.J.F. HEYMANS, die later hoogleraar in de therapie en de farmacologie werd aan de Gentse Rijksuniversiteit, geboren.
6. Het nieuw samengesteld provinciaal komitee voor monumenten en landschappen bestaat uit volgende leden : Mevr. D'Asseler en de Heren G. Bontinck, G. De Leye, F. De Vogelaere, P. Eeckhout, H. Elias, H. Mussche, R. Van Driessche, W. Van Gassen, A. Van de Walle, L. Van Mechelen, G. Van Severen, H. Verbaere, A. verhulst en R. Warie.
7. Op 17 maart 1822 overleed te Parijs de Vlaamse industrieel Lieven Bauwens, die door het oversmokkelen uit Engeland van een mechanische spinnmolen de Gentse katoenindustrie stimuleerde en zodoende op het vasteland de pionier werd van de zogenaamde " Industriële Revolutie ".
8. Het Heemkundige genootschap " LAND VAN RODE " deelt mee dat door onvoorziene omstandigheden de PROVINCIALE DAG VOOR HEEMKRINGEN zal plaats vinden op zaterdag 27 mei en niet op 6 mei zoals oorspronkelijk was gepland. Nadere inlichtingen zullen ten gepastten tijde worden meegedeeld.
9. GIDSENBOND VAN GENT EN OOST-VLAANDEREN : op Zaterdag 29 april e.k. bezoek aan het Museum van de Geschiedenis der Wetenschappen door Prof. Quintyn en Mevr. Huvenne. Belichting van Gentse uitvinders en wetenschapsmensen.
Samenkomst voor het museum, Korte Meer, 9
Aanvang stipt te 15 uur. Deelname in onkosten, 10 F. per persoon.
10. In de fiche over " De Lintworm " wordt gezegd dat dit huis in de 14de eeuw ook de " Keitkelder " genoemd werd. Men vraagt ons vanwaar deze naam komt. Keite of kuytte was een soort bier. Men had Gentse keite en er was er ook een dat afkomstig schijnt te zijn geweest uit Holland. Het woord zou teruggaan op het Picardische " queute " wat in goed Frans zou betekenen "cuite".

Wij geven deze uitleg voor wat hij waard is. We denken dat om het even welk bier, op voorwaarde dat men er genoeg van drinkt, keite is.

H.C.

11. EEN BUITENKANS :

Het Nationaal Instituut voor de Huisvesting, in samenwerking met de Internationale Jaarbeurs van Gent, wijdde in 1970 een dubbel nummer (nr. 49-50, jg. 70, 2-3) van zijn tijdschrift WONEN aan " GENT MORGEN ".

Het tijdschrift (afm. 352 x 250 mm) bestaat uit twee delen gevat in een stevige geïllustreerde map. Het eerste deel, 55 blz. tekst gedrukt op zwaar papier, is verlucht met 89 foto's waaronder nieuwe luchtopnamen afm. 140 x 200 mm. Het tweede deel omvat een verzameling van 30 gekleurde kaarten (afm. open 352 x 500 mm).

Het tijdschrift werd uitgegeven in het Nederlands (WONEN) en in het Frans (HABITER). De 30 kaarten zijn voorzien van een viertalige verklaring. Jammer genoeg is op dit ogenblik de nederlandstalige uitgave volledig uitgeput. Van de franse editie zijn nog exemplaren te bekomen. Foto's en kaarten zijn identiek bij de twee uitgaven.

Belangstellenden storten 120 F. (port inbegrepen) op P.R. 39010 van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting - tijdschrift HABITER, St. Lazaruslaan, 10 1030 BRUSSEL met de vermelding " GAND DEMAIN " nr. 49/50 - 2/3. 70.

G. H.

BIBLIOGRAFISCHE SPROKKELINGEN :

-
1. V. SPEECKAERT, Geschiedenis van Gent (5e vervolg), in : ONZE DEKENIJEN, jg. 1972, nr. 2 (maart-april), blz. 1-2.
 2. J. DECAVELE, Het Ryhovesteen in de Onderstraat. Symbool van een bewogen tijd., in : TOERISME IN OOST-VLAANDEREN, jg. 1971, nr. 6, blz. 110-112.
 3. GENT - GAND - GHENT - GENT, uitgegeven in de reeks Promenade, Voorwoord door A. Wyffels, Foto's door Stany Plaetsier. Antwerpen-Utrecht, 1972, Uitgeverij Standaard, 82 foto's. Prijs 195 F.
 4. A. VERHULST, Das Besitzverzeichnis der Genter Sankt-Bavo Abtei von ca. 800 (Clm 6333), STUDIA HISTORICA GANDENSIA, 1972, nr. 159 (Overdruk uit : Fruhmittelalterliche Studien, 5, 1971, blz. 193-234.

5. G. ERVYNCK, Een aanvulling op de Parochieregisters van Sint-Pieters te Gent., in : VLAAMSE STAM, jg. VIII (1972), nr. 3, blz. 166 - 168.
6. F. VAN DEN KERKHOVE, De Gentse Grootouders van Maurice Chevalier en zijn Familiecontacten in de Arteveldestad., in : IDEM, blz. 219 - 222.
7. Y. DE LANGE-MERTENS, De Gentse Katoennijveraarsfamilies uit het Franse Tijdperk., in : IBIDEM, blz. 177 - 183.
8. We vestigen er de aandacht van onze leden op dat het belangrijk werk van FR. DE POTTER, Gent, van den oudsten tijd tot heden, in facsimile uitgegeven wordt door Familia et Patria, Handzame. Delen I tot IV zijn reeds verschenen. Inlichtingen bij ons lid Ch. Lammens, Antiquariaat, Lievestraat, 14 GENT.
9. P. KLUYSKENS, Gent en Groot-Brittanië, VIe tot Xe vervolg, in : DE GENTENAAR van 7/3 , 13/3, 21/3, 28/3 en 4/4/1972.
10. KULTUREEL JAARBOEK VOOR DE PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, 1970, 8°, 2 dln.; viij + 391 en 149 blz., ill. Bijzonder interessant voor de Gentse heemkunde zijn volgende bijdragen :
 - E. DHONT, Akademische proefschriften over de geschiedenis van de provincie Oost-Vlaanderen en het graafschap Vlaanderen, voorgelegd aan de Belgische universiteiten, dl. I, blz. 217 - 245 (Cf. Gendtsche Tydinghen, 1972, nr. 3, blz.44)
 - E. LAMBERTS, Kerk en Liberalisme in het Bisdom Gent (1821-1857), dl. I, blz. 379 - 388.
 - H. WATERSCHOOT, Een Kwarteeuw Plastische Kunst in Oost-Vlaanderen (1945-1970), dl. II, 149 blz., ill.

Het Jaarboek kost 200,-F. Leden van de Heemkundige Kring "GENT" kunnen het bekomen tegen de prijs van 150,-F. te storten op P.R. 907.62 van de Provincie Oost-Vlaanderen. Verkoop Druksels. Griffie. Gouvernmentstraat, 1 9000 GENT.

GENT IN DE SPIEGEL VAN DE DAGBLADEN, VROEGER...EN NU
 =====

'T STOND IN DE KRANT...75 JAAR GELEDEN

Over de bouw van het huidige hoofdpstkantoor lezen we in Vooruit van 26 oktober 1897 :

" de nieuwen post. De inwendige schikkingen van het gebouw schijnen nu bepaald genomen te zijn. De bijzonderste ingang zal uitgeven op de Koornmarkt; in de Sterrestraat zal zich een ingang voor den dienst bevinden. Het deel gelegen rechts van den ingang, zal voorbehouden zijn voor den telegraaf, datgene links voor de post. De zaal voor de winketten zal zeer groot zijn. De zaal der brieven-dragers zal gelegen zijn langs de Sterrestraat. De koer zal gelegen zijn langs de kant der Graslei en door een hekken afgesloten zijn. De gevels zullen gebouwd worden in gemoderniseerde gotische stijl. Op de hoek van het Hazewindstraatje zal zich een nogal hogen toren bevinden met uurwerkplaten op de vier zijden; hij zal 's avonds verlicht zijn. Voor de gevels zal men Balegemse steen gebruiken, voor zoveel men er nog uit de oude steengroeven kan ophalen."

Voor het jaar 1897 is dat zowat alles wat dagblad Vooruit meldt over de afbraak van het Pakhuis en de oprichting van het nieuw postkantoor.

Over de slooping van het woningenblok tussen Belfort en St.-Baafskathedraal en meteen het verdwijnen van de eeuwenoude Regnessenstraat lezen we het volgende :

" 12 januari 1897 : ontwerp Braun-Van Assche.

We hebben deze week aangekondigd dat de bestendige deputatie der provincie Oost-Vlaanderen het ontwerp Braun-Van Assche heeft goedgekeurd. Dientengevolge zal dus, binnen enige weken de hand geslagen worden aan het grote ontwerp, dat de kuip der stad volkomen zal vervormen. Volgens wij vernemen, zal men beginnen met de huizen af te breken in de Regnessenstraat, waarvan met de gronden nodig heeft voor het opbouwen van den nieuwen Vlaamse Schouwburg; men zal gelijktijdig de huizen afbreken in de St.-Jansstraat, zodat men verhoppen mag dat, bij het aanbreken van de zomer, het Belfort en de Lakenhalle, volkomen zullen ontbloot zijn. Een drietal bewoners van de Regnessenstraat hebben bericht ontvangen, dat men met einde maart aan de afbraak van hun woning zal beginnen. Na de ontbloting van Belfort en Lakenhalle en het opbouwen van den Vlaamse Schouwburg, zal men het blok huizen wegruimen, welke de Catalognestraat, de Vier Eemersstraat en de Poeldemarkt uitmaken."

Ondanks hevig verzet van boekhandelaar Vyt uit de Regnessenstraat, worden alle woningen onteigend, en schrijft Vooruit op 18 maart 1897 :

" De afbraak der huizen in de Regnessenstraat zal spoedig beginnen.

Verscheidene bewoners van onteigende huizen hebben bericht ontvangen dat zij vóór 1 april moeten verhuizen."

Op 3 april stort de eerste gevel in elkaar, wanneer het dagblad meldt :

" Men is begonnen met het huis waar mijnheer De Vriese woonde, in de Regnessenstraat, af te breken. Gans het achterhuis, dat paalt aan het oude gebouw, toebehorende aan de graaf de Limburg Stirum, waar thans het verbandgesticht de Calvarieberg is, en dat vroeger het klooster der Regnessen was, is reeds tot de grond afgebroken."

Steeds de afbraak van de Regnessenstraat in de belangstelling op 21 juni :

" De afbraken in de Regnessenstraat gaan vooruit. Met het einde der week zal het gebouw nr. 5 geheel afgebroken zijn."

3 juli 1897 :

" Binnen enkele dagen zal de plaats waar de nieuwe Vlaamse Schouwburg moet opgericht worden, gans ontbloot zijn. Van het huis van M. Vyt tot aan dat gelegen rechtover de Seminariestraat, zullen al de gebouwen afgebroken zijn op een lengte van 45 meters langs de kant van de straat. Het toneel van de schouwburg zal opgemaakt worden langs de rechterzijde van de grond, langs de kant waar zich nu nog een grote kastanjeboom bevindt. Van nu af kan men zich een gedacht geven van het schone zicht dat men op de nieuwe plaats zal hebben..."

Begin oktober komt er bepaald schot in de zaak, wanneer Vooruit schrijft :

" Er heerst een ongelooflijke drukte bij het afvoeren van den grond, waarop de nieuwen Vlaamse Schouwburg zal verrijzen. Het is een gewemel van werklieden, karren en nieuwsgierigen. Men voert wel 3 tot 4 meters grond weg, en dat is geen klein bier."

Op 24 oktober lezen we :

" Er wordt ieverig gewerkt. De ondernemers maken zich het gunstige weer ten nutte om de aardewerken zo spoedig mogelijk door te drijven. De grond moet uitgediept worden tot op 7 meters van het oude peil der Regnessenstraat. De aflijning voor de voorgevel van de schouwburg is bepaald vastgesteld en door middel van een ijzerdraad op de werken afgetekend. Men zou niet denken dat de St.-Jansstraat nabij de hoofdkerk zoveel hoger ligt dan aan het Belfort; dit scheelt echter zoveel dat men aan de kant van den schouwburg de ingang met enige treden zal moeten maken..."

René Hespel

1. In De Gentenaar van 25-26 maart 1972 verscheen het verheugend bericht dat het Bijlokemuseum ondanks de werken die uitgevoerd zullen worden in de kruisgang zal geopend blijven. Bovendien dat er in het museum hard gewerkt wordt aan de wetenschappelijke inventarisatie van de verzamelingen. Binnen een drietal maanden zal een belangrijke catalogus van de schilderijen van het museum verschijnen. Daarna zullen drie catalogi verschijnen gewijd aan het koper, het tin en het gallo-romeins aardewerk.
Ongetwijfeld zullen deze catalogen er toe bijdragen onze unieke Gentse kunstverzamelingen die de wereld ons benijdt, vraag het maar eens aan de Amerikaanse toeristen bij gelegenheid, op ruime schaal bekendheid te geven. De "kleine amateurs", de Gentse heemkundigen hopen dat het stadsbestuur de kostprijs van deze catalogi laag zal houden zodanig dat zij hen, zonder al te grote financiële inspanning, zullen kunnen aanschaffen.
2. In dezelfde editie van De Gentenaar lazen we het bericht dat op initiatief van de stedelijke Dienst voor Kulturele Zaken door het stadsbestuur werd beslist een grondig geschied- en oudheidkundig onderzoek in te stellen omtrent het Gravensteen en de Oudburg. Dit onderzoek zal onder de leiding staan van de Prof. S.J. De Laet, A. Verhulst, H. Van Werveke, J. Dhondt en A.L.J. Van de Walle. We hopen dat dit onderzoek even vruchtbaar zal zijn als de opgravingen in de jaren 1951-54 toen bleek dat het huidige Gravensteen (1180) werd voorafgegaan door een "burcht" daterend uit het einde van de 8e-begin van de 9de eeuw.
3. In De Gentenaar van dinsdag 28 maart 1972 wordt er aan herinnerd dat het Museum voor Sierkunst gesloten is wegens restauratiewerken die in de e.k. tijd aan het gewezen hôtel De Coninck zijn oude luister zullen teruggeven. Bovendien dat er aan een gedetailleerde inventaris van de verzamelingen wordt gewerkt. Ter gelegenheid van deze wetenschappelijke werkzaamheden werden er gegevens ontdekt over de beeldensnijder en ornamentist J.F. ALLAERT (° Gent 1703 - + id. 1779) die de belangrijkste meester op zijn gebied blijkt te zijn geweest in Vlaanderen tijdens de 18de eeuw. Het stadsbestuur hoopt over korte tijd een publicatie over vermelde wetenschappelijke ontdekkingen te kunnen laten verschijnen.
4. In de Vooruit van zaterdag 25 maart 1972 verscheen van Cesar Van Der Poel een artikel getiteld "Roddel of waarheid over Gentse musea".
5. In Vooruit van 18 maart 1972 verscheen een geïllustreerd artikelje over onze twee oudste watertorens aan de Kantienberg. Deze oude knapen (ze hebben de gezegende leeftijd van 90 jaar

bereikt) zullen nu een inwendige verjongingskuur ondergaan. De auteur van het artikeltje herinnert aan de privé-origine van onze waterdistributie. Het initiatief ging immers uit van de Franse " Compagnie Générale des Eaux de Gand et de sa Banlieu" die de winstmogelijkheden toch overschatte en na een tijdje failliet ging. De zaak werd toen overgenomen door de stad.

H.C.

6. Naar aanleiding van de tentoonstelling van fotodokumenten door ons bestuurslid J. Rieux in de Bank van Brussel aan de Kouter verschenen in De Gentenaar van 30 en 31 maart 1972 twee uitstekende artikels: " Het 'Gent Morgen' van rond de eeuwwisseling ".
7. Geruchten doen de ronde dat de textielfabriek van de firma Van Acker zou verkocht worden en gesloopt. In de plaats zou een building komen. Daardoor zouden de laatste resten van het Prinsenhof, de " Donkere Poort " verdwijnen. La Flandre libérale schreef in dat verband, we citeren : " L'enlaidissement de Gand va-t-il se poursuivre impunément ? ".
8. Over de "Maagd van Gent" (of is het La Belgique) het nokbeeld van het voormalige Zuidstation en over het Prometheusbeeld van Louis Van Biesbroeck (° Gent, 1839 - + Ukkel, 1919) verschenen interessante bijdragen in respectievelijk Het Laatste Nieuws, woensdag, 29 maart 1972 (Piet Korrel) en Het Volk, 30 maart 1972. "De Maagd van Gent" is een werk van Guillaume Geefs. Het beeld ligt momenteel in een van de kelders van het Park. Het stadsbestuur is van plan het een plaats te geven aan het Zuidpark. " Prometheus ", waarmee Louis Van Biesbroeck op het Salon van 1880 de gouden medaille won, is verloren gegaan.
9. Tot onze niet geringe verwondering lazen we in De Gentenaar van 1 april 1972 dat door P.W. het, sinds 1934 gestolen luik ' De Rechtvaardige Rechters ' van het 'Lam Gods', was gevonden in het Museum voor Schone Kunsten. Onmiddellijk legden we onze werkzaamheden stil en telefoneerden onze vrienden om hen het verheugend nieuws mee te delen. Eén ervan, een nuchter man, deelde ons kurkdroog mee dat het de gewoonte geworden is dat De Rechtvaardige Rechters op 1 APRIL verschijnen !

DOE ZOALS 200 ANDERE GENTENAARS - WORDT LID VAN DE HEEMKUNDIGE
KRING " GENT "

JAARLIJKSE LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE, 150 F.

P.R. 10504.73 p/a Rabotstraat, 10 9000 GENT.

BIBLIOTHEEK EN ARCHIEF

Ons geacht lid, Dhr. J. Brouns, Gent, schonk volgende boeken aan de bibliotheek van onze Kring :

- D. DESTANBERG, De Gentsche Herbergen en hunne Uithangborden., Gent, E. De Laere, s.d., 8°, 16 blz.
- C. VERHE, Le Cinquantenaire des Sans Nom non sans Coeur. Notice Historique et Biographique., Gent, V. Roegiers-Van Schoorisse, 8°, 1906, 62 blz., ill.
- REGLEMENT-REGLEMENT, Menschlievende Kring De Zonder Naam niet Zonder Hart. Cercle Philanthropique Les Sans Nom non Sans Coeur., Gent, F. & R. Buyck, Gebroeders, 1909, 8°, 19 blz.
- STATISTIEK-STATISTIQUE, Algemeen Overzicht der Ondernemingen en Onderstanden gedaan sedert de inrichting des Krings. Aperçu Général des Entreprises et des secours octroyés depuis la fondation du Cercle. Menschlievende Kring De Zonder Naam Niet Zonder Hert gevestigd te Gent. Cercle Philanthropique Les Sans Nom Non Sans Coeur établi à Gand., Gent, V. Van Doosselaere, 1899, 8°, 50 blz.
- J. TEMMERMAN, Menschlievende Kring De Zonder Naam Niet Zonder Hart. Gelegenheidsgedicht opgedragen aan de Stichters van onzen Kring ter gelegenheid van zijn vijftigjarig bestaan., Gent, 1906, 8°, 3 blz.

Ons geacht lid W. Steeghers zond zijn belangrijke bijdrage :

- W. STEEGHERS, De familie Loontjes R.Di. 1575-1972., Gent, Van melle, 1972, 8°, 70 blz., ill.
- Van Lic. J.P. Esther ontvingen we een overdruk van zijn artikel :
- J.P. ESTHER, ASSELT(HASSELT), Jan van der (d', del), in : Nationaal Biografisch Woordenboek, dl. 4, Brussel, 1970, 8°, kol. 22-26 (Overdruk)

Ons geacht lid, notaris J. Tytgat, schonk de belangrijke bijdrage:

- GENT MORGEN, Wonen. Driemaandelijks tijdschrift uitgegeven door het Nationaal Instituut voor de Huisvesting. Jg. 1970, nr.2-3.
- (voor de nog beschikbare franstalige uitgave, zie elders in dit blad).

Aan al de milde schenkers onze oprechte dank.

Leden die boeken wensen te ontlene dienen contact op te nemen met het sekretariaat van de Kring, p.a. Rabotstraat, 10 Gent.

- Als ruilabonnement ontvingen we :

De Souvereinen, Tijdschrift van de Heemkring van Lokeren en omgeving, Jg. III, nr. 1 - Januari 1972.

DE TOEKOMST VAN DE STAD GENT

Van de "Bond Beter Leefmilieu" ontvingen wij een Memorandum over "De Toekomst van de Stad Gent". Deze bond is in feite een nationale federatie van een 50-tal verenigingen die begaan zijn met het leefmilieu. Dit memorandum werd opgesteld door de Sector B die zich speciaal bezig houdt met de stedelijke ordening en de herwaardering van het onroerend cultureel patrimonium. Het werd toegestuurd aan het College van Burgemeester en Schepenen en al de gemeenteraadsleden, de provincieraadsleden van Oost-Vlaanderen, de parlementariërs van onze provincie, verschillende ministers en vele andere prominenten. Het is ons helaas niet mogelijk dit 8 bladzijden tellende memorandum integraal op te nemen in ons blad, maar het is zo belangrijk dat wij niet willen nalaten er de belangrijkste punten uit te citeren.

De Bond stelt, dat voor het stedenbouwkundig probleem te Gent een globale oplossing dient gezocht te worden waarbij rekening wordt gehouden met het bijzonder karakter van onze stad.

Achtereenvolgens worden volgende punten behandeld: Bevolking en Huisvesting - Vrijtijdsbesteding - Industrie en tertiaire sector - Verkeer - Historisch woonmilieu als levenskader.

Voor het stadscentrum worden 9 eisen geformuleerd:

- 1° Integraal behoud van alle Gentse waterlopen, ook buiten de kuip.
- 2° Geen infrastructuurwerken in de bedding van de waterlopen. Geen bezwaar daarentegen (integendeel) tegen vervoerwegen onder de beddingen.
- 3° Het verkeersprobleem kan niet opgelost worden door nog meer wagens naar het centrum te draineren, maar wel door het uitwerken van een degelijk gemeenschappelijk vervoer en parkeer-gelegenheid aan de periferie.

- 4° Verkeersvrije ruimten in het centrum waar de inwoners in rust kunnen kuieren, wandelen en winkelen.
- 5° Men is tegen hoogbouw in onze stad. De Gentse torenrij mag in geen geval geschonden worden.
- 6° Het volstaat niet historische gebouwen en monumenten te beschermen. Zij moeten geïntegreerd worden in het stadsleven en een nieuwe functie krijgen.
- 7° Onmisbaarheid van groene ruimten waar de mensen kunnen zitten en wandelen en de kinderen ongestoord kunnen spelen. Onmiddellijke maatregelen om de nog bestaande bomen te behouden.
- 8° Behoud van het typisch karakter van bepaalde stadswijken zoals het Patershol en het Oud Begijnhof.
- 9° De Universiteit is een onafscheidelijk deel van de stad. Het zou onaanvaardbaar zijn dat een wezenlijk deel van het Gentse stadsleven naar buiten zou verschoven worden.

De Bond acht het wenselijk dat aan de hand van de ideeën die binnengekomen zijn in de Jaarbeurswedstrijd "Gent Morgen" een syntheseproject zou gemaakt worden dat aan het publiek zou voorgelegd worden. Wij denken dat het voor de Gentse heemkundigen niet moeilijk zal zijn volledig akkoord te gaan met deze principes. Geïnteresseerde leden kunnen altijd kennis nemen van het volledig document op ons Sekretariaat: Rabotstraat 10.

++++++

H.C.

PROVINCIALE PRIJS VOOR HEEMKUNDE

- Door de Bestendige Deputatie van de Provinciale Raad van Oost-Vlaanderen wordt voor het jaar 1972 een prijsvraag uitgeschreven voor heemkunde;
- Aan deze prijs is een bedrag verbonden van 10.000 F.
- Deze prijs wordt voorbehouden aan een heemkundige studie, over Oost-Vlaanderen of een onderdeel ervan, geschreven voor de gewone belangstellende van het eigen heem. De studie moet een omvang hebben van ten minste 75 blz. getypte tekst, op 25 regels (van ca. 60 lettertekens) per blz.

- De uiterste datum van inzending wordt bepaald op 31 oktober 1972.

De inzendingen zijn vrachtvrij, te sturen aan de heer Gouverneur van de Provincie Oost-Vlaanderen, Dienst voor Culturele en Sociale Aangelegenheden, Bisdomplein 3, 9000 Gent en aldaar ook terug te halen.

L E D E N L I J S T
=====

In aansluiting met onze vorige ledenlijsten laten we hierna, in alfabetische volgorde, de namen volgen van onze nieuwe leden. Aan al de mevrouwen, mejuffrouwen en heren die ons vertrouwen schonken biedt het bestuur van de Heemkundige Kring " Gent " zijn oprechte dank aan.

190. Mevr. lic. A. Bouckaert-Magerman, Prinses Clementinalaan,
51 9000 GENT
191. Dhr. A. Brysse, Houtdoklaan, 21 9000 GENT
192. Mej. M. Cottinie, Lousbergskaaï, 73 9000 GENT
193. Dhr. H. De Backer, Jean Delorilaan, 18 9001 GENTBRUGGE
194. Dhr. J. De Boever, Martelaarslaan, 428 9000 GENT
195. Dhr. M. De Coster, Tuinwijklaan, 62 9000 GENT
196. Dhr. L. De Graeve, Jubileumlaan, 70 9000 GENT
197. Mevr. De Groote-Rottiers, Hazenlaan, 8 9030 WONDELGEM
198. Mevr. De Porre, Galgenberg, 46 9000 GENT
199. Dhr. A. De Schinckel, Brusselsesteenweg, 31 9002 LEDEBERG
200. Dhr. G. De Smet, St.-Margrietstraat, 5 9000 GENT
201. Dhr. M. De Strooper, Chablis, 33 Elslopark 9050
EVERGEM
202. Dhr. G. Dieperinck, Koggestraat, 20 9000 GENT
203. Lic. J.P. Esther, Fortlaan, 28 9000 GENT
204. Mej. Y. Eykens, Koerspleinstraat, 107 9110 ST.-AMANDSBERG
205. Mevr. Huvenne, Schoolstraat, 31 9110 ST.-AMANDSBERG
206. Prof. P. Kluyskens, Keizer Karelstraat, 57 9000 GENT
207. Mej. M. Maes, Krijgslaan, 108 9000 GENT

208. Ir. A. Mertens-'t Kindt, Coppietersdreef, 11 8200
BRUGGE ST.-ANDRIES
209. Dhr. P. Nieuw, Zalmstraat, 73 9000 GENT
210. Dhr. G. Poelman, Verpleegsterstraat, 181 9000 GENT
211. Mevr. Rauwens, Café Damberd, Koornmarkt, 16 9000 GENT
212. Dhr. D. Sepelie, Leo Tertzweillaan, 18 9001 GENTBRUGGE
213. Mevr. wed. C. Van den Bossche-Verdickt, Keizersvest, 76
9000 GENT
214. Mevr. L. Van Dyck, Mezenstraat, 9 9110 ST.-AMANDSBERG
215. Ir. T. Van Hecke, Tentoonstellingslaan, 33 9000 GENT
216. Dhr. A. Van Hove, provincieraadslid, Burgemeesterstraat, 3
9830 SINT-MARTENS-LATEM
217. Dhr. W. Van Wambeke, Baviaanstraat, 85 9000 GENT
218. Dhr. F. Vervenne, St.-Salvatorsstraat, 87 9000 GENT

Namen een abonnement op ons tijdschrift :

- ~~219. Stadsbibliotheek . Stad Antwerpen, Hendrik Conscienceplein, 4
2000 ANTWERPEN~~
220. Provincie Oost-Vlaanderen. Kunstpatrimonium, Gouvernemen-
straat, 24 9000 GENT
